

Legea referitoare la regimul cetatilor dacice din Muntii Orastiei, sesizata la CCR de presedintele Iohannis

Presedintele Klaus Iohannis a trimis marti Curtii Constitutionale a României o sesizare de neconstitutionalitate asupra actului normativ pentru modificarea si completarea Legii nr. 23/2020 privind regimul juridic al Cetatilor dacice din Muntii Orastiei, care fac parte din Lista patrimoniului mondial UNESCO si unele masuri pentru protejarea acestora.

Actul normativ, care i-a fost transmis sefului statului pe 14 octombrie în vederea promulgarii, are ca obiect de reglementare modificarea si completarea Legii nr. 23/2020 privind regimul juridic al Cetatilor dacice din Muntii Orastiei, precum si unele masuri care vizeaza scoaterea din fondul forestier a terenurilor din zona de sit si zona de protectie a Cetatilor dacice, procedura privind exproprierea unor terenuri aferente ansamblurilor si siturilor istorice si arheologice care fac parte din Cetatile dacice din Muntii Orastiei, respectiv preluarea în domeniul public judetean a cetatilor înscrise în inventarul domeniului public national.

Presedintele Iohannis apreciaza ca, prin modalitatea de reglementare si prin continutul normativ, legea contravine unor norme si principii constitutionale.

Şeful statului arata ca prevederea potrivit careia "prin derogare de la prevederile art. 35 - art. 37 alin. (1) si art. 41 din Legea nr. 46/2008 - Codul silvic, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, terenurile din fondul forestier national pe amplasamentul carora se afla zona de sit (zona 1) a Cetatilor dacice din Muntii Orastiei si zona de protectie (zona 2) se scot definitiv din fondul forestier national, fara plata si fara compensare", încalca dispozitiile art. 1 alin. (5) din Constitutie prin lipsa de claritate a normei care nu permite identificarea exacta a obiectului reglementarii, respectiv a terenurilor care fac obiectul scoaterii din fondul forestier national, fara plata si fara compensare.

Presedintele Iohannis arata ca, tinând cont ca legea vizeaza o suprafata mai mare de 10 ha, solicitarea de scoatere definitiva din fondul forestier national ar fi trebuit aprobata de catre Guvern, la propunerea autoritatii publice centrale care raspunde de silvicultura, cu avizul structurii teritoriale de specialitate.

"Competenta Guvernului în aceasta materie este stabilita fara echivoc, iar eventuala derogare de la unele sau de la toate dispozitiile procedurale din materia asigurarii integritatii fondului forestier national ar fi trebuit sa-si mentina acelasi caracter general ce caracterizeaza întreaga procedura instituita prin Codul silvic", spune seful statului.

Presedintele Iohannis subliniaza ca prin folosirea sintagmei "se scot definitiv din fondul forestier national", Parlamentul a adoptat un act cu caracter individual, care vizeaza bunuri determinate, prin raportare la delimitarea zonelor de sit si de protectie aferente Cetatilor dacice.

"În cazul în care Parlamentul îsi aroga competenta de legiferare, în domeniul rezervat puterii executive, se încalca principiul separatiei si echilibrului puterilor în stat, consacrat de art. 1 alin. (4) din Constitutie. Acceptarea ideii potrivit careia Parlamentul îsi poate exercita competenta de autoritate legiuitoare în mod discretionar, oricând si în orice conditii, adoptând legi în domenii care apartin în exclusivitate actelor cu caracter infralegal, administrativ, ar echivala cu o abatere de la prerogativele constitutionale ale acestei autoritati, consacrate de art. 61 alin. (1) din Constitutie, si transformarea acesteia în autoritate publica executiva, aspect ce contravine si prevederilor art. 102 alin. (1) din Constitutie ce consacra rolul Guvernului în acest caz", adauga el.

Presedintele Iohannis afirma ca în masura în care se interpreteaza ca scoaterea definitiva din fondul forestier national se produce prin efectul legii criticate, iar nu printr-un act administrativ al Guvernului, atunci beneficiarul

acestui demers nu poate fi identificat, în absența unui solicitant expres prevăzut de textul de lege. Iar pentru ipoteza în care s-ar interpreta ca beneficiari ar fi Consiliul Județean Hunedoara (pentru terenurile aferente Cetăților dacice Sarmisegetusa Regia, Costești-Blidaru, Luncani-Piatra Rosie, Costești Cetățuie și Banita) și Consiliul Județean Alba (pentru terenul aferent Cetății Capâlna), lipsa solicitărilor din partea acestor consilii județene pune în discuție și încălcarea principiului constituțional al autonomiei locale, instituit de art. 120 din Legea fundamentală.

Șeful statului apreciază ca soluția de scoatere a terenurilor din fondul forestier național fără plată și fără compensare încalcă și dispozițiile art. 35 din Constituție privind protecția dreptului la un mediu sănătos, respectiv art. 135 alin. (2) lit. e) referitor la obligațiile statului în domeniul mediului.

Președintele Iohannis adaugă faptul că legiuitorul realizează o confuzie între bunuri protejate de regimul juridic al monumentelor istorice, zone declarate ca situri arheologice de interes prioritar, respectiv terenurile aferente acestora, folosindu-le în cuprinsul unor norme cu semnificații diferite și care reglementează operațiuni juridice diferite.

Șeful statului arată și că, prin reglementarea neclară a procedurii aplicabile în materie de exproprieră cu privire la aceste bunuri, precum și prin necorelarea cu ansamblul reglementărilor existente, se încalcă prevederi din Constituție, lipsind titularii dreptului de proprietate asupra unor terenuri aferente ansamblurilor și siturilor istorice și arheologice care fac parte din Cetățile dacice din Munții Orăștiei de posibilitatea de a identifica regulile aplicabile, afectându-se totodată securitatea raporturilor juridice.

De asemenea, el arată că sunt încălcate și dispozițiile art. 48 alin. (4) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă și, implicit, a dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție.

Președintele Iohannis menționează și că, data fiind importanța monumentelor istorice în discuție, recunoscute ca parte a patrimoniului mondial UNESCO, transferul proprietății acestora, prin lege, către unități administrativ teritoriale aduce atingere art. 33 din Constituția României, cât și obligațiilor statului român de a adopta măsurile necesare pentru protejarea acestor elemente de patrimoniu cultural universal. El adaugă faptul că preluarea cetăților dacice de către consiliile județene aduce atingere și proprietății publice a statului, fiind încălcate și dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție care consacră principiul legalității.

"Prin transferul proprietății asupra unor bunuri din patrimoniul cultural mondial cu o valoare universală excepțională din punct de vedere istoric, intervenția legiuitorului vine în contradicție și cu obligațiile statului român asumate potrivit art. 4 și art. 5 lit. d) din Convenția din 16 noiembrie 1972 privind protecția patrimoniului mondial, cultural și natural, cu consecința încălcării art. 11 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia statul român se obligă să îndeplinească întocmai și cu bună-credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte", arată șeful statului.

Președintele Iohannis precizează că legea criticată a fost adoptată cu încălcarea principiului legalității statuat în art. 1 alin. (5) din Constituție.

Mai mult, el afirmă că nerespectarea procedurii legale și lipsa manifestării de voință a Consiliului Județean Hunedoara și, respectiv, a Consiliului Județean Alba de a prelua în proprietate aceste bunuri, atrage și încălcarea art. 120 alin. (1) din Constituție ce consacră principiul autonomiei locale.

"Parlamentul nu își poate exercita competența de autoritate legiuitoare în mod discreționar, oricând și în orice condiții, adoptând legi în domenii care aparțin în exclusivitate actelor cu caracter infralegal, administrativ, decât cu încălcarea art. 61 alin. (1) din Constituție, și transformarea acesteia în autoritate publică executivă, aspect ce contravine și prevederilor art. 102 alin. (1) din Constituție ce consacră rolul Guvernului", se arată în sesizare.

Şeful statului subliniază ca, având în vedere că transferul bunurilor ce fac obiectul de reglementare al art. unic pct. 3 din legea criticată se face prin lege organică, iar nu prin act individual - hotărâre a Guvernului, legea dedusă controlului de constituționalitate a fost adoptată cu încălcarea principiului separației și echilibrului puterilor în stat, a principiului legalității și a principiului autonomiei locale, precum și cu nesocotirea rolului constituțional al Parlamentului, al Guvernului, dar și celui al Curții Constituționale.

Președintele Iohannis solicită CCR să admită sesizarea de neconstituționalitate și să constate că legea este neconstituțională.